

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie A. K.

skazanego z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu,

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 26 czerwca 2025 r.,

kasacji, wniesionej przez prokuratora na korzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 12 grudnia 2024 r., sygn. akt IX Ka 1452/24,

zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 20 czerwca 2024 r., sygn. akt II K 315/24,

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego przekazuje Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Jarosław Matras

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 czerwca 2024 r., sygn. akt II K 315/24, Sąd Rejonowy w Kielcach uznał oskarżonego A. K. za winnego występku z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, za którego popełnienie wymierzył mu karę dziesięciu miesięcy pozbawienia wolności. Nadto na podstawie art. 70 ust. 4 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w związku z art. 39 pkt 7 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. K. świadczenie pieniężne w wysokości 5000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrokiem tym rozstrzygnięto również w przedmiocie dowodów rzeczowych, zaliczenia na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w sprawie, a także kosztów sądowych.

Apelację od tego wyroku wniósł prokurator, który zaskarżając powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego zarzucił:

„obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu poprzez uznanie, że A. K. zachowaniem swoim wyczerpał ustawowe znamiona przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z treści wydanej opinii z zakresu badań chemicznych, dotyczącej środków odurzających posiadanych przez oskarżonego wynika, iż ujawnione podczas przeszukania pomieszczeń mieszkalnych zajmowanych przez A. K. środki odurzające stanowią ziele konopi innych niż włókniste w ilości 22,269 grama, co pozwala na sporządzenie od 22 do 55 „porcji” handlowych, co przy prawidłowo poczynionych ustaleniach faktycznych pozwala na uznanie i przyjęcie, iż jest to znaczna ilość środków odurzających.”

Podnosząc powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie A. K. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 62 ust. 2 w zw. z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i wymierzenie oskarżonemu kary roku pozbawienia wolności, a w pozostałym zakresie o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Wyrok zaskarżył też obrońca oskarżonego A. K. w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze, zarzucając zaskarżonemu wyrokowi rażącą

niewspółmierność - surowość orzeczonej wobec oskarżonego kary 10 miesięcy pozbawienia wolności w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa, jakiego dokonał oraz w relacji do celów, jakie kara ta powinna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania. W oparciu o przedstawiony zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary ograniczenia wolności w wymiarze czterech miesięcy polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, przy uwzględnieniu art. 37 a § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2024 r., sygn. akt IX Ka 1452/24, Sąd Okręgowy w Kielcach zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że

„1. w punkcie I przyjmuje, iż posiadana przez oskarżonego A. K. ilość ziela konopi inne niż włókniste stanowi znaczną ilość, przypisany mu czyn kwalifikuje jako przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i na podstawie powołanego przepisu przy zastosowaniu art. 60 § 2, § 6 pkt 3 kk w zw. z art. 34 § 1, § 1a pkt 4 kk i art. 35 § 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku ograniczenia wolności z potrąceniem 10 (dziesięć) procent wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez sąd;

2. w punkcie IV okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie zalicza oskarżonemu A. K. na poczet wymierzonej mu kary ograniczenia wolności;

3. zwalnia oskarżonego A. K. od ponoszenia opłaty należnej Skarbowi Państwa za obie instancje;

I. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.”

Kasację w tej sprawie wniósł Prokurator Rejonowy Kielce-Zachód w Kielcach. Zaskarżając wyrok na korzyść oskarżonego, zarzucił wydanie wyroku przez osobę nieuprawnioną do orzekania, w osobie sędziego Sądu Okręgowego w Kielcach X.Y., w sytuacji, gdy z dniem ukończenia 65 roku życia, tj. w dniu 12 czerwca 2021 r., wyżej wymieniony sędzia przeszedł w stan spoczynku i z tą chwilą utracił możliwość orzekania.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kielcach.

Pismem z dnia 23 czerwca 2025 r. Prezes Sądu Okręgowego w Kielcach, udzielając odpowiedzi na zarządzenie z dnia 17 czerwca 2025 r. sędziego referenta, poinformował, że w związku z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2024 r. sygn. akt III KK 111/24, Minister Sprawiedliwości na podstawie art. 72 w zw. z art. 69 § 1 b zd. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 334) zawiadomił sędziego X.Y., że przeszedł on w stan spoczynku z dniem 20 czerwca 2024 r. Wyżej wymienione pismo doręczono sędziemu w dniu 31 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Trafnie wskazał skarżący na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., związanej z udziałem w wydaniu zaskarżonego orzeczenia przez osobę nieuprawnioną do orzekania, a to sędziego X.Y., który przeszedł w stan spoczynku z dniem ukończenia 65 roku życia, tj. w dniu 12 czerwca 2021 r. i z tą datą utracił możliwość orzekania. W dacie wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w Kielcach, a zatem w dniu 12 grudnia 2024 r. sędzia X.Y. nie był osobą uprawnioną do orzekania. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni aprobuje argumentację prawną odnoszącą się do statusu sędziego X.Y. przedstawioną w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2024 r., III KK 111/24, która zresztą została potwierdzona w kilku kolejnych wyrokach Sądu Najwyższego (por. wyroki z dni: 17 września 2024 r., III KK 385/24, 18 grudnia 2024 r., III KK 400/24; 27 maja 2025 r., III KK 196/25). Istotą tego wyводу jest to, że sędzia X.Y. z racji nie wyrażenia w nieprzywracalnym terminie (terminie wskazanym w art. art. 69 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r - Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. z 2024 r., poz. 334; dalej - u.s.p.) woli dalszego zajmowania stanowiska sędziego (złożył takie oświadczenie po terminie, dopiero w dniu 30 grudnia 2020 r.), przeszedł z mocy prawa w stan spoczynku z dniem ukończenia 65 roku życia, tj. 12 czerwca 2021 r., i w tej materii dalsze postępowanie, inicjowane przez niego co do zaskarżenia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Izbą Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego (niezależnie od statusu tej Izby, która to zgodnie z orzecznictwem trybunałów międzynarodowych nie jest sądem przewidzianym przez

ustawę; por. np. wyrok ETPC z dnia 8 listopada 2021 r., w sprawie Dolińska – Ficek i Ozimek przeciwko Polsce skargi nr 49868/19 i 57511/19; wyrok ETPC z dnia 23 listopada 2023 r. Wałęsa przeciwko Polsce, skarga nr 50849/21; wyrok TSUE z dnia 21 grudnia 2023 r., C-718/21; postanowienie TSUE z dnia 9 kwietnia 2024 r., C-22/22), nie mogło mieć jakiegokolwiek znaczenia. W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego w sprawie III KK 111/24 podstawy prawne takiego poglądu wyraźnie przedstawiono, a skład orzekający w tej sprawie w całości ten wywód podziela i do niego odsyła, nie chcąc go powtarzać (te powody przedstawiono równie szczegółowo w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. akt III KK 385/24). Nadmienić trzeba, że niczego w tej kwestii nie zmienia informacja uzyskana w toku obecnego postępowania kasacyjnego, z której wynika, iż pismem z dnia 30 stycznia 2025 r. [...] Minister Sprawiedliwości w związku z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie o sygn. akt III KK 111/24 zawiadomił sędziego X.Y., iż z dniem 20 czerwca 2024 r. przeszedł on w stan spoczynku

Z tych powodów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

[J.J.]

[a.ł]

Jarosław Matras

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Eugeniusz Wildowicz